

PIER PAOLO PASOLINI, Poeta de les cendres, 1966.
Edicions Poncianes, 2015. (Traducció: Gerard Cisneros)

Pel que fa a les meves obres futures...

veuràs un jove arribar un dia

a una casa bonica

on un pare, una mare, un fill i una filla

viuen ricament, en un estat que no es critica a si mateix,

com si fos un tot, la vida pura i simple;

hi ha també una serventa (d'un poble subproletari); ve,

el jove,

bell com un americà,

i de seguida, la primera, la criada s'enamora d'ell,

i s'alça les faldilles. Ell li dóna la ràbia

pesant i dolça del seu membre. S'enamora després,

d'ell, el fill; dormen els dos, a la mateixa cambra

del noi, amb restes de la infantesa; i també al fill

li dóna el seu membre de seda, més adult i potent;

i el mateix do, condescendent i generós,

perquè ell és aquell qui dóna, farà a la mare,
admiradora dels seus vestits, els pantalons, la samarreta,
els calçotets, abandonats en un xalet
el dia calorós d'estiu, al Tirrè;
i encara el mateix do li farà al pare, esdevenint
pare del pare —atès que amb dolcesa maternal ambigua,
és per nom, pare—
al pare desvetllat a l'alba
per un dolor que el talla per la meitat,
a la panxa, i descobreix, llevant-se per anar al bany,
la bellesa muda de les quatre del matí
amb el sol ja fulgurant... i descobrirà el seu amor
amb la mateixa meravella
amb què ha descobert aquell sol:
un amor com aquell d'Ília Ílitx pel seu servent
pagès i jove; però conscient, i dramàtic
perquè ell, el vell industrial amb cara
d'Orson Welles, és un petitburgès, i ho dramatitza tot.
El mateix do del membre, durant les hores

de la malaltia del pare —i abans que al pare—
farà a la filla de catorze anys, enamorada
del seu pare; i ho descobreix, el jove que és tot amor,
a través dels ulls enamorats, precisament, del pare.
Després
el jove se'n va:
el carrer al final del qual desapareix
queda desert per sempre.
I cadascú, en l'espera, en el record,
com un apòstol d'un Crist no crucificat sinó perdut,
té el seu destí.
És un teorema:
i cada destí és un corol·lari.
Els destins són els que saps,
els del món on tu, amb el teu antipàtic
somriure anticomunista i jo amb el meu odi infantil
antiburgès, som germans:
ho sabem tot d'ells!
Com es pateix una neurosi d'ansietat

i com una petit víctima femenina de catorze anys
acaba al llit d'una clínica
amb els punys tan tancats que ni un cisell
els podria descalçar;
com un noi parla amb ell mateix com un boig,
bo i pintant i inventant noves tècniques
fins a esdevenir
un Giacometti, un Bacon,
amb l'espectacle dels seus espectres figuratius,
símbols de la tragèdia del món en una ànima malalta,
pudent de l'enveja mesquina del mal; com
una dona de mitjana edat, encara bonica i cuidada,
no sap oblidar el Crist de l'Església
i a la vegada, un cop perduda,
no sap resistir el desig de perdre's, encara,
i viu entre joves fàcils i angoixes cristianes;
i, en fi, com un pare
que havent confós la vida amb la possessió,
un cop posseït,

perd la vida, la llença: és a dir que faci dons de les seves
possessions

—una fàbrica a la perifèria d’una gran ciutat—

als seus operaris; i es perdi al desert

com els hebreus.

Casos de consciència, tots aquests.

La criada esdevé, en canvi, una santa boja;

se’n va al corral de la seva casa subproletària,

calla, prega i fa miracles,

guareix gent,

només menja ortigues, fins que els cabells se li tornen
verds,

i al final, per morir,

es fa enterrar, plorant, per una excavadora,

i les seves llàgrimes brollant del fang

esdevenen una font miraculosa.

Abans que el Pare i que la Mare,

al paradís terrestre hi havia un Primer Pare,

és en la seva intimitat que, primerament, hem viscut.

Però després, l'important ha sigut l'amor de la mare
amb el qual ens hem identificat
perquè no podem viure
sinó
identificant-nos amb algú. No podem, doncs,
concebre cap amor que no tingui la dolcesa materna.
Aquell primer Pare té, així, dolcesa de Mare.
Però en una família burgesa
no pot fer altrament
que desencadenar drames morals.
La religió, la religió del tracte directe amb Déu,
és encara del món anterior al burgès.
Els obrers observen.